Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

Korte risicobeoordeling

Clavibacter nebraskensis (Vidaver & Mandel) Davis, Gillapsie, Vidaver & Harris emend. Nouioui et al. (Q-waardig)

Naam waaronder gereguleerd: *Clavibacter nebraskensis* (Vidaver & Mandel) Davis, Gillapsie, Vidaver & Harris emend. Nouioui et al.
Categorie: Bacteriën

Datum: december 2019

1. Verspreiding, waardplanten en belangrijkste pathways

Verspreiding
Europese Unie: geen meldingen (EPPO Global Database, 19.09.2019)
Buiten de Europese Unie: Canada, Verenigde Staten (VS) (EPPO Global Database, 19.09.2019)

Waardplanten
– *Zea mays* L. (mais)

Belangrijkste pathways
1. Zaad van *Zea mays* L.

2. Samenvatting risicoscores

Parameter(combinaties)	Score	Schaal
Kans op een besmetting (P1-P2)	2	1 - 5
Kans op introductie (binnenkomen en vestigen) (P1-P3)	2	1 - 5
Kans dat het organisme officiële uitroeimaatregelen overleeft (P4)	3	1 - 4
Kans op introductie (binnenkomen en vestigen) ondanks officiële uitroeimaatregelen (P1-P3, P4)	3	1 - 6
Directe impact voor de teelt op perceelsniveau	2	1 - 5
Directe impact voor de teelt nationaal	4	1 - 9
Potentiële impact voor de export nationaal	Productiewaarde niet bekend	1 - 9
Directe impact voor de groene ruimte	1	1 - 5

3. Risicoscores

Per onderdeel vindt u de risicoscore en de schaal [minimaal - maximaal mogelijke score]

P1 (associatie met pathway): 3 [1-5]

Biologie
Het organisme is zaadoverdraagbaar (EPPO, 2016).

Wet- en regelgeving
Er zijn geen bijzondere voorschriften voor zaad met betrekking tot het organisme.

Vondsten en intercepties
Er zijn geen vondsten of intercepties bekend in de EU (Europhyt; EPPO Global Database, 19.09.2019)

Score
Score 2 vanwege afwezigheid van intercepties of zaad-gerelateerde vondsten in de afgelopen 10 jaar.

P2 (transfer): 3 [1-5]
Het pathogeen is zaadoverdraagbaar, maar overdracht van zaad op zaailingen is weinig efficiënt (Biddle et al., 1990).

P3 (kans op vestiging na transfer): 5 [1-5]
Het Nederlandse klimaat is waarschijnlijk geschikt voor vestiging. Het organisme is namelijk aanwezig in verschillende staten in het noorden en zuiden van de VS en ook in verschillende provincies in Canada (score 5).

P4 (kans overleven uitroeiactie): 3 [1-4]
Kleine uitbraken kunnen mogelijk worden geëlimineerd door bijvoorbeeld gewasresten zoveel mogelijk te verwijderen, restanten onder te ploegen, gedurende meerdere jaren geen waardplanten te telen op het perceel en onkruiden die als waardplant kunnen optreden te (Langemeier et al., 2014).

Effect op perceelsniveau: 2 [1-5]
Over het algemeen veroorzaakt het organisme weinig verliezen in de VS; lokaal is wel significante schade bekend (Biddle et al., 1990).

Mate van verspreiding: 2 [1-4]
Verspreiding is vooral via besmet plantafval. Mogelijk dat na introductie op de langere termijn 10-25% van der percelen jaarlijks te maken krijgt met een besmetting (score 2).

Productiewaarde-teelt 5 [1-6]
De productiewaarde van mais is meer dan 250 miljoen euro.

Impact op groene ruimte: 1 [1-5]
Weinig relevant gezien de waardplantenreeks.

Export-maatregelenniveau 3 [1-4]
Garanties op productieplaatsniveau.

Productiewaarde-export - [1-6]
De productiewaarde van zaden van *Zea mays* die in Nederland worden geproduceerd is niet bekend. Vermoedelijk wordt in Nederland weinig zaad geproduceerd.

4. Referenties

Biddle JA, McGee DC & Braun EJ, 1990. Seed transmission of Clavibacter michiganense subsp. nebraskense in corn. Plant Disease, 74 (11), 908-911. Beschikbaar online: https://doi.org/dx.doi.org/10.1094/PD-74-0908

EPPO, 2016. PM 7/60 (2) Pantoea stewartii subsp. stewartii. Bulletin OEPP/EPPO Bulletin, 46 (2), 226-236.

Langemeier CB, Jackson-Ziems TA & Kruger GR, 2014. Four common setaria species are alternative hosts for Clavibacter michiganensis subsp. nebraskensis, causal agent of Goss's bacterial wilt and blight of corn. Plant Health Progress.

5. Afkadering

Dit is een korte risicobeoordeling om een indicatie te krijgen van het risico van het organisme voor Nederland. Er is geen uitvoerig literatuuronderzoek gedaan. Nieuwe informatie over bijvoorbeeld de biologie of het verspreidingsgebied van het organisme kan aanleiding zijn om de risicobeoordeling aan te passen. Daarnaast kunnen door aanpassing van wet- en regelgeving, handelsstromen e.d. risico's wijzigen in de tijd.

De 'potentiële impact voor de export' wordt voor een belangrijk deel bepaald door de biologie van het organisme (met name door de natuurlijke verspreidingscapaciteit van het organisme). De daadwerkelijke impact voor de export zal uiteindelijk afhangen van de eisen die importerende landen zullen stellen bij eventuele vestiging van het organisme in Nederland en de exportwaarde naar die landen. De daadwerkelijke impact kan dus (in sterke mate) afwijken van de potentiële impact.

In de lijst van referenties staan alle gerefereerde bronnen met uitzondering van de standaardbronnen: EPPO-datasheet, EPPO Global Database, EPPO Reporting Service en de rapporten Fytosignalering van de NVWA. Deze bronnen zijn te vinden op de websites van EPPO (European and Mediterranean Plant Protection Organisation) en de NVWA. Een beschrijving van de risicobeoordelingsmethode (o.a. 'rating guidance') kunt u ook vinden op de website van de NVWA.